

Jan Wildens

Gezicht op de rede van Antwerpen

Doek, 194 x 340 cm,
Koninklijke Musea voor Schone Kunsten,
Brussel

Dit gezicht op de rede van Antwerpen vormde de achtergrond voor de aankomst van Maria de Medicis en de Infante Isabella.

Jan Wildens (Antwerpen 1586-1653) was een Vlaams schilder, leerling van P. van der Hulst; werkzaam te Antwerpen. Alhoewel hij goed bevriend was met Rubens en in diens trant schilderde, kan hij bezwaarlijk voor zijn leerling doorgaan. Zijn beste werken (getekend) bevinden zich te Antwerpen, Dresden en Augsburg. In tegenstelling met Rubens' landschappen, hebben zijn werken een decoratief karakter, door heldere kleurtonen gekenmerkt.

Melchisedech van Horen,
Redegezicht van Antwerpen,
Stedelijk Prentenkabinet, Antwerpen

Jan Wildens, aan wie dit schilderij wordt toegeschreven, was tijdgenoot en vriend van Rubens en schilderde in hoofdzaak landschappen. Een gezicht op Antwerpen zal natuurlijk meestal ook de Schelde omvatten, die de levensader was voor de stad. Bovendien is de situatie zeer speciaal: aan de rechteroever een grote stad, aan de linker een landelijk gehucht. Die situatie heeft klaarblijkelijk zeer bevruchtend op de kunstenaars ingewerkt, want talloos zijn deze redezichten van Antwerpen, geschilderd en gegraveerd, soms om het gezicht zelf, soms als achtergrond voor bepaalde gebeurtenissen. Melchisedech van Horen heeft deze situatie zeer treffend verwoord bij één van zijn kopersneden: 'Hier machman Antwerpen plaisant aenschouwen, gelegen aend Scheld met die Vlaemsche landouwe'. Wat hier echter treft is de drukte te water langs de rechterkant van de scheepsbrug. Wat is daar gaande? Het is een vorstelijk bezoek dat de stad Antwerpen gaat ontvangen: de uit Frankrijk gevluchte Koningin-Moeder Maria de Medicis, vergezeld door de Infante Isabella, Gouvernante-Generaal van de Zuidelijke Nederlanden, voordien soevereine aartshertogin, toen haar gemaal nog leefde. Dit laatste toont wel de achteruitgang: toen Albrecht nog leefde was er althans de schijn van de onafhankelijkheid; nu, in 1631, is Isabella nog maar plaatsvervangster van de Spaanse koning, die zich opmaakt om de Noorderlijken in Zeeland een zware slag toe te brengen. Rechts op het

